

KieLo SpråkLek

Kela|Fpa

Sanapolku

 HABS
KUNTOUTUS
REHABILITERING OY

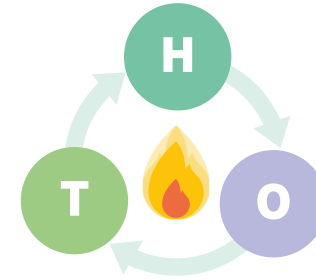
Kuulumiset?

Millaisia ”leikkejä” me aikuiset olemme viikon aikana leikkineet?

Mikä siinä oli mukavaa / mikä siinä motivoi?

Mikä tunne siitä tuli?

Edellisen kotitehtävän purku

- Mitä on jäänyt HOT-muistisäännöstä mieleen?
- Minkä arjen tilanteen valitsitte?
- Mitä HOT-muistisäännön kohtia kokeilit?
 - Miten se vaikutti tilanteeseen / lapseesi?
- Millä keinoilla tuit 2. kerralla löytämäsi lapsen seuraavaa tavoitetta?
- Oletteko yrittäneet kotona käyttää HOT-muistisääntöä jossakin muussa tilanteessa kuin suunnittelemassanne?

KieLo- ryhmäkertojen sisällöt

- 1. kerta:**
Mitä on kommunikointi ja vanhemman rooli
- 2. kerta:**
Esikielellisen kommunikaation ja kielen kehitys
- 3. kerta:**
Vanhemman keinot tukea lapsen kielen kehitystä arjen tilanteissa
- 4. kerta:**
Vanhemman keinot tukea lapsen kielen kehitystä leikissä
- 5. kerta:**
Kommunikoinnin tukikeinot arjen tilanteissa
- 6. kerta:**
Kommunikoinnin tukikeinot leikissä

TÄLLÄ KERRALLA:

- Pohdimme miksi leikki on tärkeää kielen ja puheen kehityksen tukemisessa
- Opettelemme käyttämään HOT-muistisääntöä leikkitilanteissa ja vahvistamaan vuorottelua

Leikki innostaa lasta oppimaan

- Leikki motivoi sekä aikuisia että lapsia oppimaan!
- Lapset oppivat kaiken leikin kautta, myös puheen ja kielen
- Vanhemmat tukevat lapsen kaikkea oppimista liittymällä leikkiin ja leikkimällä lapsen kanssa

*Mikä vain voi olla leikkiä,
jos se on kivaa!*

*“Lapsi ei leiki oppiakseen,
vaan oppii leikkiessään”*

Jekkuilu

Oletko sinä joskus jekkuillut? Käsi ylös!!!

Jekkuilussa on aina oltava mukana huumoria ja sen on oltava lapsen mielestä mukavaa.

Vanhempi voi muokata ympäristöä tai omaa toimintaansa leikissä saadakseen lapsen kommunikoimaan enemmän.

Vuorottelu

Mielikuva: Vuorottelu on kuin pallottelua: se jatkuu niin kauan, kun toinen saa kiinni ja jatkaa heittäen toiselle.

Vuorotella voi esim. ilmeillä, eleillä, kehon liikkeillä, toiminnalla, ääntelyllä, sanoilla, viittomilla...

Tutkimusten mukaan vanhemman ja lapsen välisten vuoroparien määrä vaikuttaa lapsen puheen ja kielen kehitykseen.

Meidän mukavat leikkihetket

Mitä lapsesi tykkää mieluiten leikkiä/touhuta,
jos hän saa vapaasti valita?

Leikkihetket

Leikki tavaroilla/rakentelut

Lelujen/tavaroiden järjestely, kuljettelu, työntäminen, pallon vierittäminen, lelujen tutkiminen yms.

Mielikuvitusleikki

Nuken syöttäminen, eläinten leikkiminen, leikkisti nukkuminen yms.

Fyysinen leikki

Sohvalle kiipeily, juoksentelu, hyppyttäminen, pulkassa istuminen, keinuminen, liukumäessä laskeminen

Sosiaalinen leikki

Kukkua ja piiloleikit, N-Y-T, nappaan sinut kiinni!, Tule tule hyvä kakku

Hoivahetket

Siirtymiset, hoito ja turvallisuus

Siirtäminen uneen, halailuhetki, rasvaus, lääkkeiden anto, hieronta

Hygieniaan liittyvät

Sauna, kylpy, hampaiden harjaus, hiustenhoito, potta

Pukemiseen liittyvät

Puetaan ja riisutaan pipoa, housuja, sukkia, hanskoja yms.

Ruokaan liittyvät

Syötävän valitseminen, syöttäminen/syöminen, ruoanlaitto, tiskikoneen tyhjennys, pöydän kattaminen

Luovat hetket

Kirjat ja kirjallisuus

Kirjojen tutkiminen, muiropakettien ja maitopurkkien tutkiminen, valokuva-albumin katsominen

Tekniikka

Puhelimella kuvien/sohvien katsominen, pelaaminen, videoiden/ohjelmien katsominen

Musiikki, laulu ja lorut

Tanssiminen, musiikin kuunteleminen, kappaleen valinta, Leipurihiiva / hämähäkki, Körö-körö kirkkoon / Vedetään nuottaa

Piirtäminen ja maalaus

Värikynillä/ pensseillä maalaaminen, piirtäminen, hiekkaan/lumeen piirtäminen

Perheen/lähipiirin hetket

Perheen arjen tehtävät

Siivoaminen, pyykkien vieminen paikoilleen, lemmikin ruokkiminen, leluiden siivoaminen, roskien vienti

Sosiaaliset toiminnot

Avoin päiväkotit, kirjaston satutäkit, vierailut toisissa lapsiperheissä, juhlat

Yhteisö ja perheen hoidettavat asiat

Sisarusten kускаaminen, postin vienti, kaupassa käynti, asioiden hoitaminen, lääkärissä käynti

Perheen yhdessäolo

Yhdessä retkeily, uimahallissa käynti, ravintolassa käynti, perheen saunominen

Autan lastani pääsemään leikissä vuorottelun alkuun

H

Havainnoin ja Hoksaan:

- Huomioin molempien **vireystilan** ja ympäristön **häiriötekijät**
- Havainnoin ja hoksaan mistä lapsi on **kiinnostunut**
- Mitä lapsi touhuu?
- Muistan vuorovaikutuksen ilon

O

Odotan:

- Odotan lapsen **aloitetta**
- Muistan pitää itse **tauvoja** ja antaa näin myös lapselle vuoron

T

Tartun ja Toimin:

- Lähdän mukaan lapsen **toimintaan**
- Jaan lapsen **tunteen**
(esim. yhdessä jännitetään mitä laatikosta tulee)

Keskustelu

Autan lastani pääsemään leikissä vuorottelun alkuun

H

Havainnoin ja Hoksaan:

- Mikä lasta kiinnosti?

O

Odotan:

- Miten lapsi teki aloitteen?
- Miten sinun lapsesi ehkä olisi tehnyt aloitteen?

T

Tartun ja Toimin:

- Miten vanhempi tarttui lapsen aloitteeseen ja lähti toimimaan?
- Miten sinä olisit ehkä toiminut vastaavassa tilanteessa lapsesi kanssa?

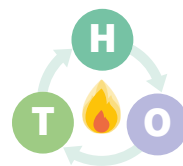

Yhteistä leikkiä ja vuorottelua

Halutaan jatkaa yhä pidempiä hetkiä,
koska niissä hetkissä lapsi oppii lisää
kieltä ja kommunikaatiota.

Autan lastani vuorottelemaan pidempään leikissä

Kun kontakti on hyvä ja vuorottelu pääsee alkuun, voi aikuinen tukea vuorottelun jatkumista

H

Havainnoin ja hoksaan

- Havainnoin ja hoksaan edelleen mistä lapsi on kiinnostunut
 - Mitä lapsi nyt touhuaa?
 - Onko lapsen kiinnostuksen kohde muuttunut?

O

Odotan

- Edelleen lapsen aloitetta
- Säädän leikin **rytmiä ja tempoa** tarvittaessa
 - oma vuoroni voi olla hyvin lyhyt

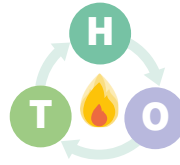
T

Tartun ja Toimin

- Innostan vuorotteluun leikissä **liioittelemalla** tunnetta, ilmettä, eleitä, ääntelyä tai toimintaa
- Voin myös **matkia** esim. lapsen toimintaa tai ääntelyä
- Mukautan leikkiä tarvittaessa
- **Kommentoin** lapsen toimintaa tai kysyn kysymyksen

Mitä keinoja isä käyttää videolla?

Autan lastani oppimaan puhetta ja kieltä leikissä

Lapsi oppii parhaiten tutussa ympäristössä tuttujen ihmisten kanssa, tutkien tuttuja tavaroita.

- Puhun lapsen huomion kohteeseen tai **tekemiseen liittyen**
- Puhun sellaista kieltä, joka on lapsen tasolle sopivaa
 - ✓ pienille paljon asioiden nimeämistä ja lyhyitä ilmauksia

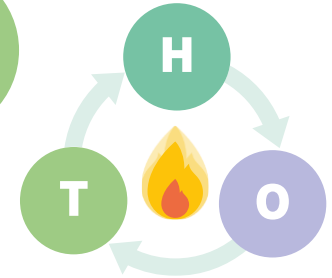
- Käytän **tuttuja toistuvia sanoja ja lauseita**, esim. loppu, leikitään kukkuu, nyt minä kutitan – **rutiinit** ovat tärkeitä
- Mutta voin myös **jekkuilla** muuttamalla rutiineja yllättäen

- **Sanoitan** asioita kertomalla ja kuvailemalla tapahtumia, lapsen tai aikuisen toimintaa, paikkaa, tunteita, tahtoa, olotilaa tai leikkiä
- **Laajennan** lapsen ilmauksia korjaamalla ilmausta tai lisäämällä siihen samaan aiheeseen liittyvää tietoa

- Käytän **tarkkoja ilmauksia / lauseita**, esim. leikissä sanotaan tarkasti: “Heppa juoksee” eikä “Tämä juoksee”
- Muistan **vuorot ja vuorovaikutuksen ilo, hassuttelu**
- Teen **puhetta näkyväksi** lapselle esineillä, eleillä, viittomilla ja kuvilla

KOTITEHTÄVÄ

Näistä leikeistä lapseni pitää:

1. Valitse ja ympyröi Leikkilomakkeesta tavoite lapsellesi

2. Valitse 1-2 keinoa, miten tuet lastasi leikissä (vähintään 1 keino ylemmästä laatikosta)

3. Valitse sopiva leikki.

Leikki, josta lapsesi tykkää: _____

Onko mukana leluja vai ei? _____

4. Kuka lapsen kanssa leikkii? _____

5. Milloin on sopiva ajankohta leikkihetkelle? _____

6. Kuka videoi tilanteen? _____

Katsomme videoita yhdessä seuraavalla kerralla 😊

Palautetta?

Lopetus

Kysymyksiä?

Ajatuksia?

